

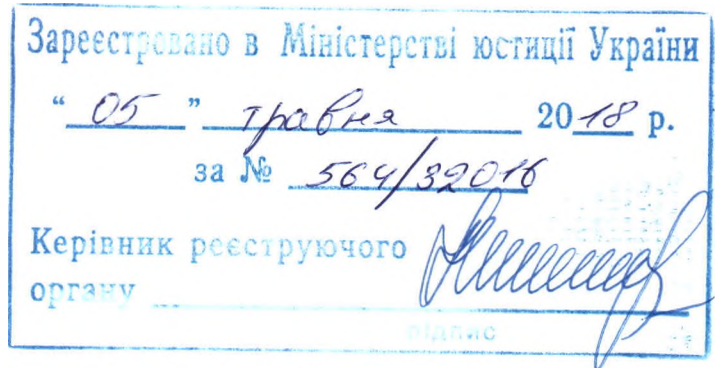
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

16 04 2018 р.

м. Київ

№ 564

Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти

Відповідно до абзацу першого частини третьої статті 18 Закону України «Про загальну середню освіту»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 19 червня 2003 року № 389 «Про затвердження Інструкції про порядок конкурсного приймання дітей (учнів, вихованців) до гімназій, ліцеїв, колегіумів, спеціалізованих шкіл (шкіл-інтернатів)», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 04 липня 2003 року за № 547/7868.

3. Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти (Кононенко Ю. Г.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України у встановленому законодавством порядку.

4. Управлінню адміністративно-господарського та організаційного забезпечення (Єрко І. А.) в установленому порядку зробити відмітку у справах архіву.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

Міністр

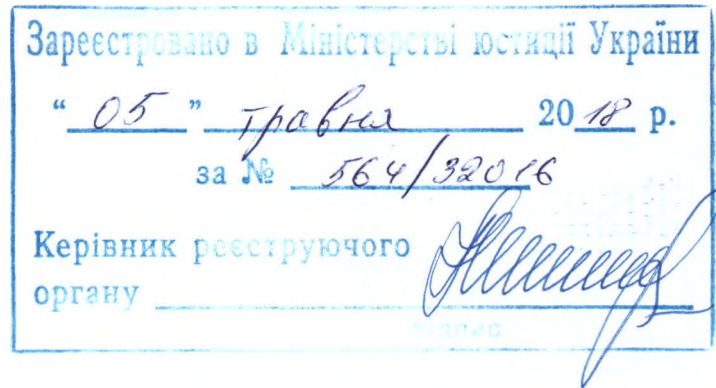
A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, cursive letters that appear to be 'Л. М. Гриневич'.

Л. М. Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки
України

16 квітня 2018 року № 367

ПОРЯДОК
зарахування, відрахування та переведення учнів
до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної
середньої освіти

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізми:
  - зарахування дітей до закладів освіти для здобуття початкової, базової чи профільної середньої освіти за денною формою навчання;
  - переведення учнів з одного закладу освіти до іншого;
  - відрахування учнів із закладів освіти.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:
  - вільні місця – місця, на які може бути зараховано дитину (дітей) в межах спроможності закладу освіти та нормативу наповнюваності класів, визначеного Законом України «Про загальну середню освіту»;
  - діти, які мають право на першочергове зарахування, – діти, які проживають на території обслуговування закладу освіти;
  - жеребкування – спосіб конкурсного відбору дітей для зарахування на вільні місця;
  - заклад освіти – початкова школа, гімназія, ліцей або інший заклад загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття початкової, базової середньої та/або профільної середньої освіти;
  - спроможність закладу освіти – максимальна кількість учнів, яким заклад освіти в межах навчального року може забезпечити здобуття освіти за денною

формою навчання;

територія обслуговування – адміністративно-територіальна одиниця (або її частина чи окремі будинки), визначена і закріплена місцевим органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування за закладом освіти для забезпечення права кожної дитини, яка проживає на цій території, на здобуття початкової та/або базової середньої освіти у закладі освіти, що найбільш доступний та наближений до місця проживання дитини.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених в Законах України “Про освіту”, “Про загальну середню освіту”.

Положення цього Порядку щодо батьків дитини стосуються також інших її законних представників.

3. Цей Порядок не поширюється на:

заклади спеціалізованої освіти мистецького, спортивного, військового чи наукового спрямування;

спеціальні заклади загальної середньої освіти (спеціальні школи, санаторні школи, навчально-реабілітаційні центри та школи соціальної реабілітації);

заклади професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти.

4. Зарахування до закладу освіти здійснюється відповідно до наказу його керівника, що видається на підставі заяви про зарахування до закладу освіти (далі – заява про зарахування) одного з батьків дитини (чи повнолітньої особи, яка має намір здобувати освіту), поданої особисто (з пред’явленням документа, що посвідчує особу заявника) за зразком згідно з додатком І до цього Порядку, до якої додаються:

1) копія свідоцтва про народження дитини або документа, що посвідчує особу здобувача освіти (під час подання копії пред’являється оригінал відповідного документа);

2) оригінал або копія медичної довідки за формою первинної облікової документації № 086-1/о «Довідка учня загальноосвітнього навчального закладу про результати обов’язкового медичного профілактичного огляду», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров’я України від 16 серпня 2010 року № 682, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 вересня 2010 року за № 794/18089;

3) оригінал або копія відповідного документа про освіту (за наявності).

У разі наявності та за бажанням одного з батьків дитини до заяви про зарахування може додаватися оригінал або копія висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини чи витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації.

У випадку подання копій документів, передбачених цим пунктом, оригінали

мають бути подані до видання наказу про зарахування (крім документа, визначеного підпунктом 1 цього пункту).

5. Діти або один з їх батьків, які мають довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, довідку про звернення за захистом в Україні, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту або якій надано тимчасовий захист, та які не мають одного чи обох документів, визначених підпунктами 1 та/або 3 пункту 4 цього розділу, зараховуються до закладу освіти без подання зазначених документів згідно з цим Порядком.

Діти, які не мають одного (чи обох) документа(ів), визначеного(их) підпунктами 1 та/або 3 пункту 4 цього розділу, та довідки, визначеної додатком 2 до цього Порядку, зараховуються до закладу освіти згідно з цим Порядком. У разі відсутності свідоцтва про народження дитини для сприяння в його оформленні керівник закладу освіти зобов'язаний невідкладно поінформувати орган опіки і піклування за місцем проживання дитини чи місцезнаходженням закладу освіти.

У випадку відсутності документа про освіту для визначення класу, до якого має бути зарахована дитина, результати попереднього навчання можуть бути встановлені (за необхідності) відповідно до пункту 5 Положення про екстернат у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13 березня 2017 року № 369, зареєстрованого наказом Міністерства юстиції України 26 березня 2017 року за № 416/30284.

6. Зарахування дітей до закладу освіти здійснюється, як правило, до початку навчального року та відповідно до території обслуговування (крім закладів освіти II, II-III ступенів та III ступеня).

Органам місцевого самоврядування та місцевим органам виконавчої влади рекомендовано щороку не пізніше ніж за один місяць до завершення прийому заяв про зарахування визначати дату початку їх приймання. Такий строк не може бути меншим одного місяця (у 2018 році – не менше трьох тижнів).

Зарахування дітей до початку і впродовж навчального року здійснюється виключно на вільні місця. Після зарахування дітей до закладу освіти їх розподіл між класами відбувається в межах нормативу наповнюваності класів, визначеного Законом України «Про загальну середню освіту». Зарахування дитини з особливими освітніми потребами до інклюзивного чи спеціального класу (з його утворенням у разі відсутності) здійснюється на підставі доданого до заяви про зарахування висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (чи витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації).

7. Інформація про закріплену за закладом територію обслуговування, спроможність закладу освіти, кількість учнів у кожному класі та відповідно наявність вільних місць у кожному з них обов'язково оприлюднюється на

інформаційному стенді закладу освіти та на його веб-сайті (у разі відсутності веб-сайту закладу освіти – на веб-сайті органу, у сфері управління якого перебуває заклад освіти) щороку впродовж двох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення, але не пізніше ніж за місяць до початку прийому заяв закладами освіти.

Інформація про наявність вільних місць оприлюднюється також впродовж двох робочих днів з дня появи вільного (вільних) місця (місць) протягом календарного року.

8. Заклади освіти (їх філії) обробляють надані їм персональні дані відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

9. Рішення місцевого органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування про закріплення території обслуговування за закладом (закладами) освіти рекомендовано оприлюднювати на веб-сайті відповідного органу, як правило, не пізніше ніж за 6 місяців до початку приймання заяв про зарахування.

Місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування рекомендовано щороку аналізувати результати розподілу і закріплення території обслуговування і враховувати під час розподілу і закріплення за закладами освіти території обслуговування на наступний рік.

10. Переведення учня до іншого закладу освіти здійснюється відповідно до розділу III цього Порядку на підставі наказу керівника закладу освіти.

11. Відрахування учня із закладу освіти здійснюється відповідно до розділу IV цього Порядку на підставі наказу керівника закладу освіти.

12. Якщо визначений цим Порядком термін припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, відповідна дія має бути вчинена не пізніше першого за ним робочого дня.

13. За повноту і достовірність усієї інформації та усіх документів, що подаються до закладу освіти, відповідає згідно з вимогами законодавства особа, яка їх подає.

14. Рішення, дії або бездіяльність керівника чи працівників закладу освіти (зокрема з питань неправомірної відмови у зарахуванні до закладу освіти) впродовж двох робочих днів можуть бути письмово оскаржені до органу, у сфері управління якого перебуває заклад освіти. За результатами розгляду скарги та у випадку встановлення порушення вимог цього Порядку відповідний орган невідкладно письмово повідомляє заклад освіти про необхідність усунення цього порушення відповідно до законодавства.

15. За недотримання працівниками закладу освіти положень цього Порядку відповідає керівник цього закладу освіти.

II. Зарахування до закладу загальної середньої освіти

1. Зарахування до початкової школи

1. Заява про зарахування дитини до першого класу закладу освіти, за яким закріплена територія обслуговування, на якій проживає ця дитина, та документи, визначені пунктом 4 розділу I цього Порядку, подаються до відповідного закладу одним з батьків дитини особисто до 31 травня.

Крім того, заяви про зарахування та документи, визначені пунктом 4 розділу I цього Порядку, до 31 травня можуть бути подані до інших закладів освіти (без обмеження їх кількості) для зарахування на вільні місця.

У разі наявності та за бажанням одного з батьків при поданні заяви про зарахування може бути пред'явлено документ, що підтверджує місце проживання дитини чи одного з її батьків на території обслуговування закладу освіти, реквізити якого зазначаються в заяві про зарахування.

Впродовж 01-15 червня заяви про зарахування не приймаються, що не виключає права батьків подавати їх після 15 червня на вільні місця.

Присутність дитини під час подання заяви про зарахування, жеребкування або її зарахування не є обов'язковою і не може вимагатися працівниками закладу освіти чи бути умовою її зарахування.

Дитина зараховується до першого класу за однією з процедур, визначених пунктами 2, 7 або 3-7 чи пунктом 8 цього розділу.

2. Якщо станом на 31 травня кількість поданих заяв про зарахування не перевищує загальної кількості місць у першому (перших) класі (класах), не пізніше 01 червня видається наказ про зарахування усіх дітей.

Список зарахованих учнів із зазначенням їх прізвищ оприлюднюється виключно в закладі освіти.

Інформація про наявність вільних місць оприлюднюється відповідно до пункту 7 розділу I цього Порядку.

3. Якщо станом на 31 травня кількість поданих заяв про зарахування перевищує загальну кількість місць у першому (перших) класі (класах), зарахування дітей відбувається за такими правилами:

1) до 01 червня включно зараховуються усі діти, місце проживання яких на території обслуговування закладу освіти підтвержене, а також діти, які є рідними (усиновленими) братами та/або сестрами дітей, які здобувають освіту у цьому закладі, чи дітьми працівників цього закладу освіти, чи випускниками

дошкільного підрозділу цього закладу освіти (за його наявності);

2) до 15 червня включно на вільні місця зараховуються діти, які не проживають на території обслуговування цього закладу, за результатами жеребкування, процедура проведення якого розробляється відповідно до глави 2 цього розділу, схвалюється педагогічною радою закладу освіти та затверджується його керівником;

3) до 15 червня включно зараховуються на вільні місця та за умови утворення окремого (окремих) класу (класів) також і ті діти, які не проживають на території обслуговування цього закладу, але мають бажання здобувати освіту за освітньою програмою, що використовується закладом освіти та затверджена Державною службою якості освіти України. У разі якщо кількість поданих заяв перевищує загальну кількість місць у такому класі (класах), зарахування дітей відбувається за результатами жеребкування.

Діти зараховуються на вільні місця до закладу освіти за умови подання до 15 червня необхідних документів. Якщо заклад освіти, до якого дитина може бути зарахована на вільне місце, і заклад освіти, на території обслуговування якого проживає ця дитина, розташовані в межах одного населеного пункту, до необхідних документів додається також довідка закладу освіти, на території обслуговування якого проживає дитина, про її відрахування з цього закладу чи незарахування до нього. Така довідка має бути видана закладом освіти, на території якого проживає ця дитина, впродовж одного робочого дня з дати звернення одного з батьків дитини.

4. Впродовж двох робочих днів з дня зарахування дітей відповідно до підпункту 1 пункту 3 цієї глави заклад освіти оприлюднює з дотриманням Закону України «Про захист персональних даних» на інформаційному стенді закладу освіти, а також на офіційному веб-сайті закладу освіти (у разі відсутності веб-сайту закладу освіти – на веб-сайті органу, у сфері управління якого перебуває заклад освіти):

список зарахованих учнів із зазначенням лише їх прізвищ;

оголошення про дату, час, місце і спосіб проведення жеребкування;

інформацію про кількість вільних місць і прізвища дітей, які претендують на вільні місця;

наказ керівника закладу освіти про утворення конкурсної комісії у складі 3 осіб для проведення жеребкування.

5. З метою зарахування усіх дітей, зазначених у підпункті 1 пункту 3 цієї глави, керівник закладу освіти вживає заходів щодо раціонального використання наявних у закладі освіти приміщень та/або ініціює перед органом, у сфері управління якого перебуває заклад освіти:

відкриття додаткового (додаткових) класу (класів), у тому числі інклюзивного чи спеціального;

внесення необхідних змін до організації освітнього процесу;
вивільнення приміщень, що використовуються не за призначенням (у тому числі шляхом припинення орендних відносин).

У разі якщо після вжиття вичерпних заходів кількість дітей, які мають право на першочергове зарахування, перевищує спроможність закладу освіти, орган, у сфері управління якого перебуває заклад освіти, невідкладно має запропонувати на вибір батьків таких дітей перелік закладів освіти, максимально доступних і наближених до місця їх проживання, а також сприяти зарахуванню дітей до обраних їх батьками закладів освіти.

6. Після 15 червня зарахування на вільні місця відбувається у такому порядку:

до початку навчального року – діти, які мають право на першочергове зарахування;

впродовж навчального року – у порядку надходження заяв про зарахування.

Інформація про кількість зарахованих учнів та наявність вільних місць оприлюднюється відповідно до пункту 7 розділу I цього Порядку.

7. До класів, у яких навчання здійснюється мовою корінного народу чи національної меншини поряд з державною мовою, першочергово зараховуються діти, які належать до цих корінних народів чи національних меншин.

Зарахування інших дітей на вільні місця (за їх наявності) відбувається за результатами жеребкування до 15 червня включно.

Після 15 червня зарахування на вільні місця відбувається у порядку надходження заяв про зарахування.

8. Особливості зарахування дітей до закладів освіти, які здійснюють освітню діяльність з урахуванням міжнародних договорів України, можуть визначатися цими договорами.

9. Зарахування дітей до 2-4 класів початкової школи відбувається на вільні місця у порядку надходження заяв про зарахування.

2. Порядок проведення жеребкування для зарахування дітей до закладу освіти на вільні місця

1. Жеребкування проводиться у період з 05 по 10 червня.

2. Жеребкування є заходом публічного характеру, що проводиться за добровільної присутності батьків дітей, які претендують на вільні місця, або уповноваженої ними особи (далі – учасники жеребкування) на засадах випадкової вибірки, прозорості та відкритості.

Під час жеребкування мають право бути присутніми представники засобів масової інформації та громадських об'єднань, зареєстрованих в установленому порядку.

3. Жеребкування проводиться за допомогою барабана, скриньки або іншого пристрою, що має бути виготовлений з прозорого матеріалу (далі - пристрій), з використанням однакових за розміром, кольором, вагою, формою та іншими ознаками кульок, карток, аркушів паперу тощо (далі - жеребки).

Жеребки виготовляються чи запаковуються у спосіб, що унеможливило ознайомлення з їх змістом до моменту діставання їх з пристрою.

Тип пристрою та жеребків визначається конкурсною комісією до її засідання, на якому відбувається жеребкування.

4. Загальна кількість жеребків має дорівнювати кількості дітей, які претендують на вільні місця.

Кількість жеребків, які дають право бути зарахованим на вільне місце, має відповідати кількості таких вільних місць. Інформація про те, які з жеребків дають право бути зарахованим на вільне місце, має бути доведена до відома усіх присутніх учасників жеребкування з обов'язковим відображенням у відповідному протоколі засідання конкурсної комісії.

5. Жеребки до їх поміщення у пристрій демонструються присутнім учасникам жеребкування, які мають право оглянути як жеребки, так і пристрій.

6. Після перемішування жеребків у пристрої кожен учасник жеребкування дістає жеребок з пристрою у порядку розміщення дітей у списку, сформованому в алфавітному порядку, розпаковує його, демонструє та оголошує усім присутнім учасникам жеребкування та членам комісії його зміст. У разі відсутності під час жеребкування одного з батьків дитини або уповноваженої ними особи жеребок замість них дістає з пристрою визначений конкурсною комісією член цієї комісії.

Інформація про результат кожного учасника жеребкування відразу фіксується у протоколі засідання конкурсної комісії.

7. Після діставання останнього жеребка головою або одним з членів конкурсної комісії оголошуються результати жеребкування, що фіксуються в протоколі, який підписується усіма членами конкурсної комісії та є підставою для видання відповідного наказу про зарахування дітей на вільні місця.

8. Учасник жеребкування може звернутися зі скаргою до органу, у сфері управління якого перебуває заклад освіти, протягом двох робочих днів після оголошення результатів жеребкування.

3. Зарахування до гімназії

1. Зарахування до 5 класу закладу освіти I-II або I-III ступенів відбувається після видання наказу про переведення до нього учнів 4 класу цього самого закладу освіти. На вільні місця (у разі їх наявності) діти зараховуються у такому порядку:

до початку навчального року – діти, які мають право на першочергове зарахування;

впродовж навчального року – у порядку надходження заяв про зарахування.

У разі створення додаткового 5 класу зарахування на вільні місця може відбуватися за результатами конкурсного відбору, що організовується і проводиться відповідно до пунктів 2-16 глави 4 цього розділу. У такому випадку оголошення про проведення конкурсного відбору оприлюднюється не пізніше 01 червня.

Зарахування до 6-9 класів гімназії на вільні місця відбувається у порядку надходження заяв про зарахування.

Інформація про кількість зарахованих учнів та наявність вільних місць оприлюднюється відповідно до пункту 7 розділу I цього Порядку.

2. Для зарахування до закладу освіти II або II-III ступенів заяви подаються до 31 травня включно.

У разі якщо кількість поданих станом на 31 травня заяв не перевищує загальної кількості місць у п'ятому (п'ятих) класі (класах) закладу освіти, конкурсний відбір не проводиться і 01 червня видається наказ про зарахування усіх дітей.

У разі якщо кількість поданих станом на 31 травня заяв перевищує загальну кількість місць у п'ятому (п'ятих) класі (класах) закладу освіти, до 01 червня включно заклад освіти оприлюднює оголошення про проведення конкурсного відбору, що організовується і проводиться відповідно до пунктів 2-16 глави 4 цього розділу. Конкурс має бути проведений і наказ про зарахування виданий до 15 червня включно.

Після 15 червня зарахування на вільні місця (за умови їх наявності) відбувається за результатами конкурсного відбору, що проводиться відповідно до пунктів 2-16 глави 4 цього розділу.

До 6-9 класів переводяться всі учні 5-8 класів цього самого закладу освіти, які не виявили намір припинити навчання в ньому.

Зарахування до 6-9 класів на вільні місця відбувається за результатами конкурсного відбору, що проводиться відповідно до пунктів 2-16 глави 4 цього розділу.

Інформація про кількість зарахованих учнів та наявність вільних місць оприлюднюється відповідно до пункту 7 розділу I цього Порядку.

3. Діти, зараховані у 2018 і наступних роках до 1 класу закладів освіти з

поглибленим вивченням окремих предметів та профільним навчанням, зараховуються до 5 класу за результатами конкурсного відбору, що проводиться відповідно до пунктів 2-16 глави 4 цього розділу.

4. Зарахування до ліцею

1. Зарахування до 10 класу закладу освіти I-III або II-III ступенів відбувається після видання наказу про переведення до нього учнів 9 класу цього самого закладу освіти, які не виявили намір припинити навчання в ньому і не були відраховані або переведені до іншого закладу освіти відповідно до цього Порядку. На вільні місця (за їх наявності) діти зараховуються за конкурсом відповідно до пунктів 3-16 цієї глави, крім випадку, визначеного пунктом 2 цієї глави.

Для зарахування до закладу освіти III ступеня заяви про зарахування подаються до 15 червня включно. До закладу освіти III ступеня зарахування відбувається, як правило, за конкурсом відповідно до пунктів 2-16 цієї глави.

Інформація про кількість зарахованих учнів та наявність вільних місць оприлюднюється відповідно до пункту 7 розділу I цього Порядку.

2. Конкурс не проводиться у разі, якщо кількість поданих заяв про зарахування станом на 15 червня не перевищує загальної кількості місць у класі (класах) закладу освіти з урахуванням нормативу наповнюваності класів, визначеного Законом України «Про загальну середню освіту».

У такому випадку наказ про зарахування видається впродовж одного робочого дня, після якого зарахування відбувається на вільні місця у порядку надходження заяв.

3. Рішення про проведення конкурсу має бути оприлюднене не пізніше наступного робочого дня після його прийняття та містити інформацію про дату, місце і час проведення вступних випробувань.

Конкурс (основні вступні випробування) має бути завершений впродовж двох тижнів з дня його оголошення (з врахуванням часу для подання апеляційних скарг відповідно до цього Порядку). Наказ про зарахування видається не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів конкурсу або прийняття відповідного рішення апеляційною комісією.

4. До початку та впродовж навчального року можуть бути проведені додаткові вступні випробування для зарахування на вільні місця (за їх наявності) у 10-11 (12) класах, що проводяться на загальних засадах (у тому самому порядку і за аналогічними завданнями, що й основні вступні випробування). У такому випадку наказ про зарахування видається не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів конкурсу або прийняття відповідного рішення апеляційною комісією.

5. Порядок вступу до закладу освіти та конкурсні завдання для вступних випробувань схвалюються педагогічною радою закладу освіти та затверджуються його керівником.

Порядок вступу та зразки конкурсних завдань для вступних випробувань мають бути оприлюднені на інформаційному стенді закладу освіти та на його веб-сайті (у разі відсутності веб-сайту закладу освіти – на веб-сайті органу, у сфері управління якого перебуває заклад освіти) не менше ніж за два місяці до початку проведення конкурсних випробувань.

6. Конкурс є публічним заходом і має відбуватися з дотриманням принципів академічної доброчесності, прозорості, відкритості, справедливості, чесності, об'єктивності, рівності та неупередженості.

Для захисту інтересів дітей з особливими освітніми потребами мають здійснюватися заходи щодо забезпечення розумного пристосування при проведенні конкурсу. Для здійснення попередньої організаційно-технічної підготовки таких заходів у заяві мають бути зазначені особливі освітні потреби дитини.

7. Для проведення конкурсу створюється конкурсна комісія, для оцінювання результатів конкурсних випробувань – предметні комісії за кожним з предметів. Склад конкурсної і предметних комісій затверджується керівником закладу освіти. Один і той самий педагогічний працівник (крім практичного психолога) не може входити до складу більше ніж однієї комісії.

Види, форми проведення, кількість конкурсних випробувань (але не більше двох), перелік питань з навчальних предметів, за якими проводимуться випробування, а також теми творчих робіт із зазначенням вимог до їх змісту, порядку оформлення та подання схвалюються педагогічною радою закладу освіти та затверджуються його керівником.

Вступні випробування мають бути спрямовані виключно на перевірку результатів навчання, визначених державними стандартами початкової та базової середньої освіти.

8. Конкурсні випробування проводяться в усній, письмовій та/або з використанням цифрових технологій формах (тестування, у тому числі комп'ютерне, диктант, письмова робота, усне опитування за білетами, захист творчих робіт, співбесіда тощо).

9. Забороняється вимагати від учнів характеристики з попереднього місця навчання, довідки з місця роботи батьків та інші документи, не передбачені цим Порядком. Конкурсні випробування здійснюються на безоплатній основі.

10. Вступні випробування з одного навчального предмета для усіх

вступників мають відбуватися, як правило, в один день.

Не допускається застосовувати ті самі варіанти завдань для випробувань, що відбуваються у різні дні.

11. Роботи учасників конкурсу та аркуші із записами, зробленими вступниками під час підготовки до усного випробування, а також результати конкурсних випробувань, оформлені у вигляді протоколів відповідної комісії, зберігаються у закладі освіти не менше одного року.

12. Результати усного випробування оголошуються в той самий день, письмового, цифрового – не пізніше ніж через три робочих дні після його проведення.

Особи, які брали участь у конкурсі, зараховуються до закладу освіти згідно з отриманими результатами конкурсних випробувань.

Списки учасників конкурсу із виставленими балами оприлюднюються у приміщенні закладу освіти.

13. Учасник конкурсу (чи один із батьків), який не згоден з рішенням конкурсної комісії, може звернутися з апеляційною скаргою до органу, у сфері управління якого перебуває заклад освіти, протягом двох робочих днів після оголошення результатів конкурсу.

Апеляційна комісія відповідного органу управління зобов'язана розглянути апеляційну скаргу впродовж трьох робочих днів з дня її надходження та ухвалити обґрунтоване рішення. До складу апеляційної комісії не можуть входити працівники закладу освіти, в якому проводився конкурс. Проведення будь-яких додаткових конкурсних випробувань дитини під час розгляду апеляційної скарги забороняється.

14. Апеляційна комісія має право:

- 1) залишити рішення конкурсної комісії без змін;
- 2) змінити чи анулювати результати оцінювання учасника (учасників);
- 3) визнати результати конкурсу недійсними.

У випадку визнання результатів конкурсу недійсними орган, у сфері управління якого перебуває відповідний заклад освіти, зобов'язаний організувати конкурс повторно.

15. Особа має право брати участь у конкурсах, що проводяться різними закладами освіти. У разі якщо особа визнана переможцем у декількох закладах освіти, вона зараховується до того з них, до якого надала оригінал документа про освіту та інші, визначені цим Порядком, документи впродовж п'яти робочих днів після оголошення результатів конкурсу у відповідному закладі, але не пізніше 31 серпня.

16. Керівник закладу освіти зобов'язаний забезпечити організацію та проведення конкурсу з дотриманням вимог цього Порядку.

III. Переведення учнів між закладами освіти

1. Для переведення учня з одного закладу освіти до іншого учень чи один з його батьків (для учнів, які не досягли повноліття) має звернутися до обраного ним закладу освіти щодо можливості зарахування з відповідним письмовим зверненням (запитом) в довільній формі, у тому числі шляхом надсилання його сканованої копії електронною поштою.

Керівник закладу освіти упродовж п'яти робочих днів з дати надходження такого звернення (запиту) має надати заявнику письмову відповідь (у тому числі шляхом надсилання її сканованої копії на електронну пошту заявника) про наявність чи відсутність вільних місць у певному класі та можливість чи неможливість зарахування учня до цього класу.

У письмовому підтвердженні можливості зарахування дитини має бути зазначений кінцевий термін для подання заяви про переведення та особової справи учня.

2. До закладу освіти, з якого переводиться учень, подаються:

заява про переведення одного з батьків учня (для учнів, які не досягли повноліття) або учня;

письмове підтвердження або його сканована копія з іншого закладу освіти про можливість зарахування до нього відповідного учня.

3. Упродовж одного робочого дня з дня отримання відповідних документів керівник закладу освіти зобов'язаний видати наказ про відрахування учня для переведення до іншого закладу освіти та видати особову справу учня.

4. Упродовж п'яти робочих днів з дня отримання від закладу освіти зазначених документів учень чи один із його батьків (для учнів, які не досягли повноліття) має подати до закладу освіти, до якого переводиться учень:

заяву про зарахування;

особову справу учня.

У такому випадку наказ про зарахування учня до закладу освіти має бути виданий упродовж одного робочого дня з дня отримання документів, визначених цим пунктом.

IV. Відрахування учнів із закладів освіти

1. Із закладу освіти відраховуються учні, які:

1) здобули повну загальну середню освіту та отримали відповідний документ про освіту;

2) зараховані до іншого закладу освіти для здобуття повної загальної середньої освіти;

3) переводяться до іншого закладу освіти відповідно до розділу III цього Порядку;

4) вибувають на постійне місце проживання за межі України.

Відрахування із зазначених підстав здійснюється шляхом видання відповідного наказу керівником закладу освіти.

Про відрахування учнів з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з причин, визначених підпунктами 3, 4 цього пункту, заклад освіти, з якого переводиться (відраховується) учень, не пізніше наступного робочого дня з дня видання наказу повідомляє відповідну службу у справах дітей.

2. За рішенням педагогічної ради та відповідно до наказу керівника можуть бути відраховані (чи переведені на іншу (крім денної) форму здобуття загальної середньої освіти у цьому самому чи іншому закладі освіти) учні 9 класу, яких було зараховано до закладу за результатами конкурсу і які здобули початковий результат (1, 2 чи 3 бали) чи не здобули жодного результату річного оцінювання та (або) державної підсумкової атестації з одного з предметів, що ними вивчалися поглиблено відповідно до освітньої програми та навчального плану закладу освіти чи індивідуального навчального плану учня.

Про можливе відрахування батьки дитини та орган управління освітою за місцем проживання учня повинні бути письмово поінформовані у двотижневий строк до дня засідання педагогічної ради щодо можливого відрахування.

Рішення про відрахування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, приймається лише за згодою органів опіки та піклування.

3. Особи, які не завершили здобуття повної загальної середньої освіти та не отримали відповідний документ про освіту після завершення останнього класу ліцею, відповідно до рішення педагогічної ради можуть бути відраховані із закладу освіти або переведені на іншу (крім денної) форму здобуття освіти в цьому самому або іншому закладі освіти.

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Додаток І
до Порядку зарахування, відрахування
та переведення учнів до державних та
комунальних закладів освіти для
здобуття повної загальної середньої
освіти
(пункт 4 розділу І)

ЗРАЗОК

Директору _____
(повне найменування закладу освіти)
_____
(прізвище та ініціали директора)
_____,
(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) заявника чи
одного з батьків дитини)
який (яка) проживає за адресою:
_____
(адреса фактичного місця проживання)
Контактний телефон: _____
Адреса електронної поштової
скриньки: _____

ЗАЯВА про зарахування до закладу освіти

Прошу зарахувати _____
(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження)
до ___ класу, який (яка) фактично проживає (чи перебуває) за адресою:
_____
на _____ форму здобуття освіти.

Повідомляю про:
наявність права на першочергове зарахування: так/ні (*потрібне
підкреслити*) (_____
(назва і реквізити документа, що підтверджує проживання на території обслуговування закладу освіти));
навчання у закладі освіти рідного (усиновленого) брата/сестри: так/ні
(*потрібне підкреслити*) _____;
(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) брата/сестри)
роботу одного з батьків дитини в закладі освіти _____;
_____
(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада працівника закладу освіти)
навчання дитини у дошкільному підрозділі закладу освіти: так/ні
(*потрібне підкреслити*);

2

потребу у додатковій постійній чи тимчасовій підтримці в освітньому процесі: так*/ні *(потрібне підкреслити)*;

інші обставини, що є важливими для належної організації освітнього процесу _____

Підтверджую достовірність всієї інформації, зазначеної в цій заяві та у доданих до заяви документах.

Додатки:

_____

(за переліком згідно з пунктом 4 розділу I Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367)

_____

(дата)

_____

(підпис)

_____

*Зазначається лише для дітей з особливими освітніми потребами.

Додаток 2
до Порядку зарахування, відрахування
та переведення учнів до державних та
комунальних закладів освіти для
здобуття повної загальної середньої
освіти
(пункт 5 розділу I)

Бланк закладу/кутовий штамп

ДОВІДКА

Цією довідкою підтверджується, що _____
(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження)
відрахований(а) (незарахований(а)) із (до) закладу освіти.

Директор

_____
(підпис)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E – mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Директорам закладів загальної середньої освіти, працівникам органів управління освітою місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування

ЛИСТ-РОЗ'ЯСНЕННЯ

щодо застосування окремих положень нового Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти

Керуючись абзацом першим частини третьої статті 18 Закону України «Про загальну середню освіту», Міністерство освіти і науки України своїм наказом від 16 квітня 2018 року № 367 затвердило новий Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти (далі – Порядок), зареєстрований Міністерством юстиції України 05 травня 2018 року.

Враховуючи стислі строки, в яких впроваджується цей Порядок, а також некоректне тлумачення у соціальних мережах та засобах масової інформації окремих його положень, Міністерство надає роз'яснення щодо практичного застосування відповідних положень.

1. Щодо права дитини здобувати початкову та базову середню освіту в закладі освіти (його філії), що найбільш доступний та ближчий до місця проживання особи

Відповідно до абзаців другого і третього частини 1 статті 13 Закону України «Про освіту» від 05 вересня 2017 року «кожна особа має право здобувати початкову та базову середню освіту в закладі освіти (його філії), що найбільш доступний та ближчий до місця проживання особи. Право особи здобувати початкову та базову середню освіту у державному або комунальному закладі освіти (його філії), за яким закріплена територія обслуговування, на якій проживає ця особа, ГАРАНТУЄТЬСЯ, що не обмежує право особи обрати інший заклад освіти». Така гарантія реалізується, у тому числі, через частину 7 статті 18 Закону України «Про загальну середню освіту», згідно з якою «право на першочергове зарахування до початкової школи мають діти, які проживають на території обслуговування цієї школи».

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№1/9-292 від 08.05.2018

Таким чином, дитина не зобов'язана, а має право навчатися в закладі освіти, на території обслуговування якого вона проживає. І таке її право гарантоване Законом України «Про освіту».

Якщо батьки (один з батьків) дитини прийняли рішення скористатися наданим Законом гарантованим правом, то відповідно до Порядку ними (одним з них) «може бути **пред'явлено документ, що підтверджує** місце проживання дитини чи одного з її батьків на території обслуговування закладу освіти, реквізити якого вказуються в заяві». У формі заяви (додаток 1 до Порядку) передбачено можливість повідомлення про наявність права на першочергове зарахування із зазначенням назви і реквізитів документа, що підтверджує проживання на території обслуговування закладу освіти.

При цьому відповідно до підпункту 1 пункту 3 глави 1 розділу II Порядку – «до 01 червня включно зараховуються усі діти, місце проживання яких на території обслуговування закладу освіти **підтверджене** ...».

Привертаємо увагу до того, що повідомлення про наявність права на першочергове зарахування і пред'явлення документу, що його підтверджує, є правом батьків, а не обов'язком. **Проте непред'явлення такого документа і невідображення його назви та реквізитів у заяві про зарахування призводить до відсутності правових підстав для першочергового зарахування дитини до початкової школи.**

2. Яким документом має бути підтверджене місце проживання дитини чи одного з її батьків

Порядок не містить конкретного переліку документів, які підтверджують місце проживання дитини чи одного з її батьків.

Разом з тим, застерігаємо директорів закладів освіти від того, що місце **ПРОЖИВАННЯ** може бути підтверджене виключно **РЕЄСТРАЦІЄЮ** місця проживання. Це не тотожні поняття і, відповідно, документи. Закон України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» чітко розмежовує ці поняття.

Більш того, відповідно до частини 6 статті 29 Цивільного кодексу України «фізична особа може мати кілька місць проживання». Згідно з частиною 4 цієї статті місцем проживання фізичної особи, яка не досягла десяти років, є місце проживання її батьків (усиновлювачів) або одного з них, з ким вона проживає...». Отже, **для підтвердження місця проживання дитини може бути пред'явлено як документ, що підтверджує місце проживання саме дитини, так і документ, що підтверджує місце проживання одного з її батьків.**

Відповідно до статті 6 Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» «реєстрація місця проживання здійснюється тільки за однією адресою. У разі якщо особа проживає у двох і більше місцях, вона здійснює реєстрацію місця проживання за однією з цих адрес за власним вибором. За адресою зареєстрованого місця проживання з особою ведеться офіційне листування та вручення офіційної кореспонденції».

Міністерство **рекомендує** батькам дітей і директорам шкіл **орієнтуватися** на перелік документів, що відповідно до чинного законодавства підтверджують

чи потенційно можуть підтверджувати місце проживання дитини чи одного з її батьків, зокрема:

1) паспорт громадянина України (тимчасове посвідчення громадянина України, посвідка на постійне проживання, посвідка на тимчасове проживання, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, посвідчення особи, якій надано тимчасовий захист, довідка про звернення за захистом в Україні) одного з батьків дитини;

2) довідка про реєстрацію місця проживання/перебування особи (дитини або одного з її батьків), що видається відповідно до Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 2016 року № 207;

3) витяг з Єдиного державного демографічного реєстру щодо реєстрації місця проживання/перебування особи (дитини або одного з її батьків);

4) довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи;

5) документ, що засвідчує право власності на відповідне житло (свідоцтво про право власності, витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, договір купівлі-продажу тощо);

6) рішення суду, яке набрало законної сили, про надання особі права на вселення до житлового приміщення, визнання за особою права користування житловим приміщенням або права власності на нього, права на реєстрацію місця проживання;

7) документ, що засвідчує право користування житлом (договір найму, піднайму, оренди тощо), укладений між фізичними особами (за умови, що користування відповідним житлом є реальним і здійснюється за згодою та волевиявленням власника майна; засвідчення цих двох обставин може відбуватися в різний, але прийнятний спосіб) чи укладений між юридичною і фізичною особами, зокрема щодо користування кімнатою в гуртожитку;

8) довідка про проходження служби у військовій частині (додаток 10 Правил реєстрації місця проживання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 2016 року № 207);

9) акт обстеження умов проживання (додаток 9 до Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 року № 866);

10) акт обстеження матеріально-побутових умов (затверджений наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 28 квітня 2004 року № 95, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08 червня 2004 року за № 703/9302);

11) будь-який інший документ, що ПІДТВЕРДЖУЄ МІСЦЕ ПРОЖИВАННЯ дитини чи одного з її батьків.

Варто також наголосити на тому, що **будь-який офіційний документ**, в якому зазначене місце проживання дитини чи одного з її батьків, **форма якого визначена законодавством і який виданий органом державної влади чи органом місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку**, є достатнім для підтвердження місця проживання дитини і відповідно її права на першочергове зарахування до початкової школи.

Так само достатнім для підтвердження місця проживання може бути будь-який документ, який засвідчує право власності на відповідне житло або право користування ним. Документ, що підтверджує право користування, може бути прийнятним за умови, що користування відповідним житлом є реальним і здійснюється за згодою і волевиявленням власника майна чи орендодавця. Засвідчення цих двох обставин може відбуватися в різний, але прийнятний спосіб.

3. Чи завжди потрібно підтверджувати місце проживання під час подання заяви до початкової школи

Відповідно до абзацу 6 пункту 1 глави 1 розділу II Порядку дитина зараховується до першого класу ЗА ОДНІЄЮ 3 ПРОЦЕДУР, визначених пунктами 2, 7 або 3-7 чи пунктом 8 цього розділу.

Процедура, передбачена пунктами 2, 7, є найлегшою і застосовується в усіх випадках, коли кількість поданих заяв НЕ ПЕРЕВИЩУЄ кількості місць в першому (перших) класі (класах). У таких випадках Порядок не вимагає пред'явлення будь-яких документів, що підтверджують місце проживання, оскільки в цьому немає жодної потреби. Усі діти мають бути зараховані до таких закладів освіти 1 червня на підставі заяв батьків і доданих до неї копії свідоцтва про народження дитини та оригіналу медичної довідки за формою 086-1/о «Довідка учня загальноосвітнього навчального закладу про результати обов'язкового медичного профілактичного огляду», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16 серпня 2010 року № 682, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 вересня 2010 року за № 794/18089.

Таким чином, у випадках, коли кількість поданих заяв НЕ ПЕРЕВИЩУЄ кількості місць в першому (перших) класі (класах), не виникає права на першочергове зарахування і, відповідно, не виникає жодної необхідності підтверджувати будь-яким документом місце проживання дитини або одного з її батьків.

4. Хто визначає і закріплює за закладами освіти територію їх обслуговування

Згідно з частиною 2 статті 66 Закону України «Про освіту» територію обслуговування за закладами початкової та базової середньої освіти закріплюють районні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад:

Відповідно до частини 1 статті 18 Закону «Про загальну середню освіту» місцеві органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування закріплюють за закладами загальної середньої освіти відповідні території обслуговування і до початку навчального року обліковують учнів, які мають їх відвідувати.

Згідно з пунктом другим розділу I Порядку територією обслуговування визнається адміністративно-територіальна одиниця (або її частина чи окремі будинки), визначена і закріплена місцевим органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування за закладом освіти для забезпечення права кожної дитини, яка проживає на цій території, на здобуття початкової та/або базової середньої освіти у закладі освіти, що найбільш доступний та

наближений до місця проживання дитини.

Отже, усі місцеві органи виконавчої влади або відповідні органи місцевого самоврядування, визначаючи і закріплюючи за кожним закладом ПОЧАТКОВОЇ та/або БАЗОВОЇ середньої освіти території їхнього обслуговування, мають виходити з того, що кожен такий заклад має бути для кожної дитини, яка проживає на цій території, **найбільш доступний та наближений до місця її проживання.**

На виконання зазначених вище Законів України за кожним закладом освіти, який забезпечує здобуття початкової та/або базової середньої освіти, уповноважені органи вже мали б закріпити території їхнього обслуговування.

Відповідно до вимог частини 2 статті 30 Закону України «Про освіту» заклади дошкільної та загальної середньої освіти зобов'язані забезпечувати на своїх веб-сайтах (у разі їх відсутності - на веб-сайтах своїх засновників) відкритий доступ до, зокрема, інформації та документів про закріплену за ними їхнім засновником територію обслуговування.

Згідно з пунктом 9 розділу I Порядку рішення місцевого органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування про закріплення території обслуговування за закладом (зкладами) освіти **рекомендовано оприлюднювати** на веб-сайті відповідного органу, як правило, **не пізніше ніж за 6 місяців до початку приймання заяв про зарахування до закладів освіти.** Також їм рекомендовано щорічно аналізувати результати розподілу і закріплення території обслуговування і враховувати під час розподілу і закріплення закладами освіти території обслуговування на наступний рік.

У разі ж виникнення у батьків дітей та інших громадян запитань щодо коректності розподілу і закріплення території обслуговування вони можуть звернутися до відповідного органу за отриманням обґрунтованих пояснень. У випадку обґрунтованості звернень (скарг, пропозицій) батьків відповідні органи мають вжити належних заходів реагування відповідно до законодавства.

5. Що робити дітям (їх батькам), які не можуть або не хочуть скористатися правом на першочергове зарахування

Ще раз акцентуємо увагу на тому, що батьки мають право вільного вибору закладу освіти.

Батьки (один з батьків) мають право подати (**але обов'язково до 31 травня**) необхідні документи (їх копії) до будь-якого закладу освіти (без обмеження їх кількості) для зарахування на вільні місця.

Такі вільні місця можуть з'явитися в закладі освіти після 01 червня, коли будуть зараховані діти, місце проживання яких було підтверджене відповідним документом. Згідно з Порядком кожен заклад освіти зобов'язаний оприлюднити кількість таких вільних місць впродовж двох робочих днів з дня їх появи.

На вільні місця діти зараховуються за результатами жеребкування, основні положення якого передбачені главою 2 розділу II Порядку.

Разом з тим, батьки дитини мають приймати зважене рішення про те, що вони не подаватимуть документи до закладу освіти за місцем свого проживання. Адже, якщо дитина не буде зарахована до жодного іншого закладу освіти за результатами жеребкування, виникне запитання щодо місця навчання дитини, а усі вільні місця у закладі освіти за місцем проживання дитини вже будуть

зайняті. У такому випадку дитину може бути зараховано на вільні місця в інших закладах освіти у відповідному населеному пункті.

Відповідно до частини 4 статті 12 Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на початок навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Отже, Міністерство звертає увагу усіх місцевих органів управління освітою на те, що **ЖОДНА ДИТИНА 6-7** річного віку, стосовно якої одним з батьків початкової школи подано заяву про зарахування до 1-го класу, не може залишитися без уваги і не бути зарахованою для здобуття початкової освіти.

6. Хто має право бути зарахованим 01 червня

Згідно з підпунктом 1 пункту 3 глави 1 розділу II Порядку до 01 червня включно зараховуються усі діти, місце проживання яких на території обслуговування закладу освіти підтвержене, а також діти, які є рідними (усиновленими) братами та/або сестрами дітей, які здобувають освіту у цьому закладі, чи дітьми працівників цього закладу освіти, чи випускниками дошкільного підрозділу цього закладу освіти (у разі його наявності).

Варто звернути увагу на те, що Порядок не визначає пріоритетність у зарахування дітей цих чотирьох категорій, але говорить, що мають бути зараховані **УСІ** такі діти.

Разом з тим, можуть бути виключні випадки, коли після проведення усіх передбачених Порядком заходів з метою зарахування усіх дітей, їх зарахування є неможливим. У такому випадку відповідний орган управління освітою **«невідкладно»** має запропонувати на вибір батьків таких дітей перелік закладів освіти, максимально доступних і наближених до місця їх проживання, а також сприяти зарахуванню дітей до обраних їх батьками закладів освіти».

7. Основні механізми зарахування до гімназії (закладу загальної середньої освіти II ступеня – 5-9 класи)

Для зарахування до 5 класу у Порядку закладено **три основні моделі**:

1) якщо заклад освіти має початкову школу, тобто працює з 1 класу, то до 5 класу переводяться усі учні 4 класу цього ж закладу освіти. На вільні місця (у разі їх наявності) до початку навчального року зараховуються діти, які мають право на першочергове зарахування, а впродовж навчального року – у порядку надходження заяв про зарахування.

Таким чином, реалізується положення статті 13 Закону України «Про освіту» про те, що кожна особа має право здобувати не лише початкову, а й базову середню освіту **в закладі освіти (його філії), що найбільш доступний та наближений до місця проживання особи.**

Крім того, до такого закладу освіти у разі створення додаткового 5 класу зарахування на вільні місця може відбуватися за результатами конкурсного відбору. Таким чином, діти, які не були зараховані до цього закладу освіти до 1 класу, матимуть можливість на конкурсних засадах вступити до нього вже до 5 класу;

2) відповідно до пункту 3 глави 3 розділу II Порядку діти, зараховані у 2018 і наступних роках до 1 класу закладів освіти з **поглибленим вивченням**

окремих предметів та профільним навчанням, зараховуються до 5 класу за результатами конкурсного відбору, що проводиться відповідно до пунктів 2-16 глави 4 цього розділу.

Таким чином, ця модель є, з одного боку, певним виключенням з попереднього правила, а з іншого боку, збільшує можливості дітей з різних закладів освіти на поглиблене вивчення окремих предметів у цьому закладі освіти. Ця модель передбачає, що з 2022 року до 5 класу таких закладів освіти, які забезпечують поглиблене вивчення окремих предметів та профільне навчання, **усі діти будуть зараховуватися на конкурсних засадах;**

3) відповідно до пункту 2 глави 2 розділу II до закладу освіти II або II-III ступенів (тобто, до тих закладів, в яких немає початкової школи) діти зараховуються за одним з двох механізмів:

а) у разі, якщо кількість поданих станом на 31 травня заяв НЕ ПЕРЕВИЩУЄ загальної кількості місць у п'ятому (п'ятих) класі (класах) закладу освіти, конкурсний відбір не проводиться і 01 червня видається наказ про зарахування усіх дітей;

б) у разі, якщо кількість поданих станом на 31 травня заяв ПЕРЕВИЩУЄ загальну кількість місць у п'ятому (п'ятих) класі (класах) закладу освіти, до 01 червня включно заклад освіти оприлюднює оголошення про проведення конкурсного відбору, що організовується і проводиться відповідно до пунктів 2-16 глави 4 цього розділу. Конкурс має бути проведений і наказ про зарахування виданий до 15 червня включно.

Після 15 червня зарахування на вільні місця (за умови їх наявності) також відбувається за результатами конкурсного відбору.

Заступник Міністра

Павло Хобзей

ПОРЯДОК зарахування, відрахування та переведення учнів до КУ ССШ №25

Зарахування дітей до КУ ССШ №25 для здобуття початкової, базової чи профільної середньої освіти за денною формою навчання, переведення учнів з закладу освіти до іншого, відрахування учнів із закладу здійснюється відповідно до наказу МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти».

Зарахування до закладу освіти здійснюється відповідно до наказу керівника, що видається на підставі заяви одного з батьків дитини (чи повнолітньої особи, яка має намір здобувати освіту), поданої особисто (з пред'явленням документа, що посвідчує особу заявника).

До заяви додаються:

1) копія свідоцтва про народження дитини або документа, що посвідчує особу здобувача освіти (під час подання копії пред'являється оригінал відповідного документа);

2) оригінал або копія медичної довідки за формою первинної облікової документації № 086-1/о «Довідка учня загальноосвітнього навчального закладу про результати обов'язкового медичного профілактичного огляду», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16 серпня 2010 року № 682, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 вересня 2010 року за 794/18089;

3) оригінал або копія відповідного документа про освіту (у разі наявності);

4) довідка про щеплення (форма 063/о).

5) У разі наявності та за бажанням одного з батьків дитини до заяви можуть

додаватися оригінал або копія висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини чи витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації.

За повноту і достовірність усієї інформації та усіх документів, що подаються до закладу освіти, відповідає згідно з вимогами законодавства особа, яка їх подає.

Зарахування дітей до закладу освіти здійснюється, як правило, до початку навчального року та відповідно до території обслуговування.

Зарахування дітей до початку і впродовж навчального року здійснюється виключно на вільні місця. Після зарахування дітей до закладу освіти їх розподіл між класами відбувається в межах нормативу наповнюваності класів, визначеного Законом України «Про загальну середню освіту». Зарахування дитини з особливими освітніми потребами до інклюзивного чи спеціального класу (з його утворенням у разі відсутності) здійснюється на підставі доданого до заяви висновку про комплексну (чи повторну)

психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (чи витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації).

Зарахування до 10 класу закладу освіти відбувається після видання наказу про переведення до нього учнів 9 класу, які не виявили намір припинити навчання в ньому і не були відраховані або переведені до іншого закладу освіти.

Для зарахування до закладу освіти III ступеню заяви подаються до 15 червня включно.

Для переведення учня з одного закладу освіти до іншого учень чи один з його батьків (для учнів, які не досягли повноліття) має звернутися до обраного ним закладу освіти щодо можливості зарахування з відповідним письмовим зверненням (запитом) в довільній формі, у тому числі шляхом надсилання його сканованої копії електронною поштою.

Керівник закладу освіти упродовж п'яти робочих днів з дати надходження такого звернення (запиту) має надати заявнику письмову відповідь (у тому числі шляхом надсилання її сканованої копії на електронну пошту заявника) про наявність чи відсутність вільних місць у певному класі та, відповідно, можливість чи неможливість зарахування учня до цього класу.

До закладу освіти, з якого переводиться учень, подаються:

заява одного з батьків учня (для учнів, які не досягли повноліття) або учня; письмове підтвердження або його сканована копія з іншого закладу освіти про можливість зарахування до нього відповідного учня.

Із закладу освіти відраховуються учні, які:

- 1) здобули повну загальну середню освіту та отримали відповідний документ про освіту;
- 2) зараховані до іншого закладу освіти для здобуття повної загальної середньої освіти;
- 3) переводяться до іншого закладу освіти відповідно до розділу III цього Порядку;
- 4) вибувають на постійне місце проживання за межі України.